

25. november 2013

EM 2013/17

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Grønlands Selvstyre tiltræder forslag til lov om ændring af lov nr. 197 af 16. juni 1962 for Grønland om børns retsstilling og lov nr. 14 af 27. Maj 1964 arvelov for Grønland

(Formanden for Naalakkersuisut og Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender)

Svarnotat

(Formanden for Naalakkersuisut og Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender)

2. behandling

Naalakkersuisut henviser til lovudvalgets betænkning og takker lovudvalget for den grundige behandling af forslag til Inatsisartutbeslutning om at Grønlands Selvstyre tiltræder forslag til lov om ændring af lov nr. 197 af 16. juni 1962 for Grønland om børns retsstilling og lov nr. 154 af 27. maj 1964 arvelov for Grønland.

Naalakkersuisut har noteret, at et enigt lovudvalg ikke blot fremsætter forslag til Inatsisartutbeslutning om tiltrædelse af lovforslagene men også at henstille til, at staten yder en form for kompensation til hidtil juridisk faderløse.

Naalakkersuisut tilslutter sig både beslutningsforslaget og henstillingen om økonomisk kompensation.

Grønland blev med grundloven af 1953 en del af rigsfællesskabet. Imidlertid fik Vestgrønland først den 1. juni 1963 og Østgrønland den 1. juli 1974 de nu gældende regler om faderskab til børn født uden for ægteskab. I de mellemliggende år havde det ikke været muligt for et barn født uden for ægteskab at opnå navne- og arveret efter sin biologiske far, bortset fra i tilfælde af adoption. Det var en retstilstand som var blevet forkastet i den øvrige del af Danmark helt tilbage i 1938.

Der er mange årsager til den sene lovtilpasning for Grønland. Det ændrer dog ikke ved, at det har haft konsekvenser for mange født uden for ægteskab. Personlige, sociale og økonomiske konsekvenser.

Institut for Menneskerettigheder vurderer, at retsstillingen for juridisk faderløse i årene fra 1953 til 1964/1974 har været i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions bestemmelse om retten til familieliv. Lovforslaget anerkender og råder i vidt omfang bod på denne krænkelse.

De juridisk faderløse opnår med lovforslaget dog ikke ret til arv, hvor et dødsbo er afsluttet på det tidspunkt, hvor der anlægges en faderskabssag eller anmodes om genoptagelse af en allerede afsluttet faderskabssag.

Naalakkersuisut mener, at der i denne sag er et stort gab mellem ret og rimelighed. Naalakkersuisut har dog ikke mulighed for at ændre menneskerettighederne. Men Naalakkersuisut støtter helt og holdent henstillingen om, at staten kompenserer de hidtil faderløse, som får fastslået faderskab uden mulighed for arve samt til de juridiske faderløse,

som hindres i at få fastslået faderskab, fordi en sag om bidragspligt er bortkommet eller ikke kan lokaliseres.